

Socialnämnden

§ 34

Socialnämnden, Verksamhetsredovisning per mars 2024 (SN24/8)

Beslut

- 1, Socialnämnden godkänner verksamhetsredovisningen per mars 2024 med utfall nettokostnad -154 164 tkr och prognos helår +-0 tkr jämfört årets budget.
- 2, Socialnämnden informerar kommunstyrelsen om att nämnden jämfört budget fått ett intäktsbortfall om 6,4 mnkr 2024 till följd av uppsagda avtal avseende basala hemsjukvårdsinsatser. Helårseffekten fr o m 2025 och framåt uppgår till 9,5 mnkr.
- 3, Socialnämnden noterar vidtagna och planerade åtgärder för ett resultat i balans med budget 2024.

Sammanfattning

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden ansvarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Pågående verksamhetsutveckling utgår från mål, verksamhetsplan och budget.

Driftbudget för 2024 uppgår netto till 639 mnkr. Det samlade utfallet för perioden januari-mars uppgår till -154,2 mnkr jämfört med 153,9 mnkr vilket motsvarar en negativ avvikelse på -0,2 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat i nivå med budget.

Budget för 2024 förutsatte åtgärder med ekonomisk effekt om sammantaget 8,6 mnkr. Bland annat förväntades nya samt förändrade avgifter avseende förbrukningsartiklar på särskilda boenden för äldre, avgift för transport och förvaring av avlidna, måltidsavgift vid korttidsvistelse enligt LSS, trygghetslarm inom hemtjänst samt avgift för familjerådgivning medföra en effekt om 1 mnkr. Per mars görs bedömningen att den ekonomiska effekten av dessa avgiftsförändringar kommer att utfalla i nivå med tidigare gjorda bedömningar.

Budget förutsatte vidare effekter om 7,6 mnkr för åtgärder inom ramen för verkställighet inom socialförvaltningen, bl a vad avser samordning av ekonomistödet, sammanhållen insatskedja, välfärdsjobb samt organisation och personalbemanning inom egenregiverksamheten. Dessa åtgärder genomförs i enlighet med planeringen och med förväntade nettokostnader i nivå med budgetantagandet.

Sedan budget för 2024 beslutades har Ekerö vårdcentral, Stenhamra vårdcentral och Aleris sagt upp avtalen med Ekerö kommun basala hemsjukvårdsinsatser per 30 april 2024. Med

Socialnämnden

detta tappar socialnämnden budgeterade intäkter om 6,4 mnkr 2024 (motsvarande 9,5 mnkr helårseffekt).

Med budgetuppdraget samt med kompletterande åtgärder till följd av intäktsbortfallet har socialnämnden att genomföra åtgärder med ekonomisk effekt om sammantaget 15,0 mnkr innevarande år.

Högre statsbidragsintäkter än budgeterat förväntas inkomma vilka till viss del kompenserar intäktsbortfallet kopplat till de uppsagda avtalen, men för ett resultat i balans krävs ytterligare åtgärder med ekonomisk effekt. Med hänvisning till detta vidtas och planeras bl a följande åtgärder inom ramen för verkställighet inom förvaltningen;

- Fortsatt samordning schema, bemanning och funktioner inom egenregiverksamheten (äldreomsorg och funktionshinderomsorg) bl a med utgångspunkt från ny bemanningsenhet.
- Tillfällig vakanshållning av vissa tjänster.
- Anpassning av bemanning utifrån brukarnas behov i enlighet med nivåmätning Kuben inom funktionshinderområdet.
- Utökning med fyra korttidsplatser på Ekgården för att bl a möta snabba utskrivningar från slutenvården. Finns utrymme medges även försäljning av korttidsplats till andra kommuner inom ramen för den s k Länsöverenskommelsen.
- Fortsatt minskning av konsulentstödda familjehem, istället utöka antalet familjehem i egen regi.
- Fortsatt övergång till öppenvårdsinsatser i egen regi istället för köp av verksamhet.
- Uppsägning av överenskommelse med Ekerö Pastorat, IoP.

Beslutsunderlag

- Tjänsteutlåtande Socialnämnden, Verksamhetsredovisning per mars 2024
- Socialnämnden - Verksamhetsredovisning per mars 2024

Expedieras till

Kommunstyrelsen

Paragrafen är justerad.

Socialnämnden

Lena Burman Johansson
Socialchef
lena.burman.johansson@ekero.se

Socialnämnden, Verksamhetsredovisning per mars 2024

Dnr SN24/8

Förslag till beslut

- 1, Socialnämnden godkänner verksamhetsredovisningen per mars 2024 med utfall nettokostnad -154 164 tkr och prognos helår +-0 tkr jämfört med årets budget.
- 2, Socialnämnden informerar kommunstyrelsen om att nämnden jämfört budget fått ett intäktsbortfall om 6,4 mnkr 2024 till följd av uppsagda avtal avseende basala hemsjukvårdsinsatser. Helårseffekten fr o m 2025 och framåt uppgår till 9,5 mnkr.
- 3, Socialnämnden noterar vidtagna och planerade åtgärder för ett resultat i balans med budget 2024.

Sammanfattning av ärendet

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden ansvarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Pågående verksamhetsutveckling utgår från mål, verksamhetsplan och budget.

Driftbudget för 2024 uppgår netto till 639 mnkr. Det samlade utfallet för perioden januari-mars uppgår till -154,2 mnkr jämfört med 153,9 mnkr vilket motsvarar en negativ avvikelse på -0,2 mnkr. Prognosen för helåret pekar på ett resultat i nivå med budget.

Budget för 2024 förutsatte åtgärder med ekonomisk effekt om sammantaget 8,6 mnkr. Bland annat förväntades nya samt förändrade avgifter avseende förbrukningsartiklar på särskilda boenden för äldre, avgift för transport och förvaring av avlidna, måltidsavgift vid korttidsvistelse enligt LSS, trygghetslarm inom hemtjänst samt avgift för familjerådgivning medföra en effekt om 1 mnkr. Per mars görs bedömningen att den ekonomiska effekten av dessa avgiftsförändringar kommer att utfalla i nivå med tidigare gjorda bedömningar.

Budget förutsatte vidare effekter om 7,6 mnkr för åtgärder inom ramen för verkställighet inom socialförvaltningen, bl a vad avser samordning av ekonomistödet, sammanhållen

insatskedja, välfärdsjobb samt organisation och personalbemanning inom egenregiverksamheten. Dessa åtgärder genomförs i enlighet med planeringen och med förväntade nettokostnader i nivå med budgetantagandet.

Sedan budget för 2024 beslutades har Ekerö vårdcentral, Stenhamra vårdcentral och Aleris sagt upp avtalen med Ekerö kommun basala hemsjukvårdsinsatser per 30 april 2024. Med detta tappar socialnämnden budgeterade intäkter om 6,4 mnkr 2024 (motsvarande 9,5 mnkr helårseffekt).

Med budgetuppdraget samt med kompletterande åtgärder till följd av intäktsbortfallet har socialnämnden att genomföra åtgärder med ekonomisk effekt om sammantaget 15,0 mnkr innevarande år.

Högre statsbidragsintäkter än budgeterat förväntas inkomma vilka till viss del kompenserar intäktsbortfallet kopplat till de uppsagda avtalen, men för ett resultat i balans krävs ytterligare åtgärder med ekonomisk effekt. Med hänvisning till detta vidtas och planeras bli följande åtgärder inom ramen för verkställighet inom förvaltningen;

- Fortsatt samordning schema, bemanning och funktioner inom egenregiverksamheten (äldreomsorg och funktionshinderomsorg) bli med utgångspunkt från ny bemanningsenhet.
- Tillfällig vakanshållning av vissa tjänster.
- Anpassning av bemanning utifrån brukarnas behov i enlighet med nivåmätning Kuben inom funktionshinderområdet.
- Utökning med fyra korttidsplatser på Ekgården för att bli möta snabba utskrivningar från slutenvården. Finns utrymme medges även försäljning av korttidsplats till andra kommuner inom ramen för den sk Länsöverenskommelsen.
- Fortsatt minskning av konsulentstödda familjehem, istället utöka antalet familjehem i egen regi.
- Fortsatt övergång till öppenvårdsinsatser i egen regi istället för köp av verksamhet.
- Uppsägning av överenskommelse med Ekerö Pastorat, IoP.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande – Socialnämnden, Verksamhetsredovisning per mars 2024, 2024-05-07
PM – Socialnämnden, Verksamhetsredovisning per mars 2024, 2024-05-07

Beslutet expedieras till

Kommunstyrelsen

Lena Burman Johansson
Förvaltningschef

Daniel Bäckman
Controller

Socialnämnden

Daniel Bäckman
Controller
daniel.backman@ekero.se

Socialnämnden - Verksamhetsredovisning per mars 2024

Dnr SN24/8

1. Verksamhet och ekonomi i korthet

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter vad gäller äldreomsorg, insatser till personer med funktionsnedsättning samt individ- och familjeomsorg. Nämnden ansvarar även för mottagande av nyanlända invandrare och ensamkommande asylsökande barn.

Socialnämnden har beslutat om tre mål för verksamheten under mandatperioden 2023–2026 inom områdena självständighet, trygghet och kvalitet samt tre utvecklingsuppdrag kopplade till dessa. Verksamhetsutveckling utgår från mål, verksamhetsplan och budget. Arbetet utifrån de tre utvecklingsuppdragen pågår och bedöms vara genomförda innan mandatperiodens slut.

I socialnämndens verksamhetsplan och budget för 2024 ingår beräknad effekt av några förändrade och några nya avgifter. Dessa avgifter är ändrade alternativt införda.

Utöver detta ingår bedömd effekt av åtgärder inom grunduppdraget (verkställighet) för att sänka verksamhetens nettokostnader. Åtgärderna omfattar ökad kostnadseffektivitet inom egenregiverksamheten, sammanhållen insatskedja för att korta ner placeringstider inom individ- och familjeomsorgen samt sänkta kostnader för ekonomiskt bistånd genom en satsning på välfärdsjobb.

Det samlade utfallet för januari-mars 2024 uppgår till –154,2 mnkr jämfört med –153,9 mnkr i nettobudget för samma period, vilket motsvarar en negativ avvikelse på -0,2 mnkr (-0,2 % av nettobudgeten). Intäkterna överstiger budget med 0,2 mnkr (0,7 % av budgeterade intäkter) medan kostnaderna överstiger budget med 0,4 mnkr (0,2 % av budgeterade kostnader).

För helåret 2024 bedöms utfallet motsvara ett resultat i nivå med nettobudgeten för året som uppgår till 639,0 mnkr.

2. Verksamhetsuppföljning

2.1 Uppdrag

Mål för verksamheten

Socialnämnden har beslutat om tre mål för verksamheten under mandatperioden 2023–2026 inom områdena självständighet, trygghet och kvalitet.

I likhet med bedömningen i verksamhetsberättelsen för 2023, var att målet om god kvalitet är uppfyllt medan övriga två mål delvis är uppfyllda per mars 2024. Bedömningen, baserad på fastlagda indikatorer och dess utveckling över tid, är att självständighetsmålet kan uppfyllas under 2025 och att samtliga tre mål kommer vara uppfyllda vid mandatperiodens slut.

Utvecklingsuppdrag

Som en del av utvecklingsuppdraget att se över stödet till målgruppen med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har socialförvaltningen i februari startat projektet "Provbo". Projektet innebär att unga vuxna får prova på att bo självständigt men med stöd av personal för att tillskansa sig färdigheter för att på sikt kunna flytta till eget boende och ha en meningsfull sysselsättning. Provbo-lägenheten är knuten till Ångbåtens serviceboende och stödet utförs i samverkan mellan personal för servicebostaden samt boendestödspersonal. Projektet kommer att utvärderas efter sex månader.

Utvecklingsuppdraget att utveckla en sammanhållen insatskedja har fokuserat på stöd till familjer och individer för att möjliggöra kvarboende i hemmet för barn och unga som alternativ till placering samt underlätta övergång från placering till föräldrahem eller eget boende för barn, unga och vuxna. Två tjänster, behandlingsassistenter, finns tillsatta sedan tidigare för att vara ett stöd till individerna i detta och förhållningssättet Signs of Safety inklusive säkerhetsplanering implementeras i ett verksamhetsområde. Arbetet påbörjades under hösten 2023 och under första kvartalet 2024 har stödet erbjudits i allt högre utsträckning. De förväntade effekterna av utvecklingsuppdraget är bl a bättre individanpassat stöd, förebyggande av placeringar och kortade placeringstider, som sammantaget förväntas leda till minskade kostnader.

Det tredje utvecklingsuppdraget, att utveckla användningen av välfärdsteknik och digitala lösningar i vård och omsorg, för att öka livskvalitén, självständigheten och tryggheten för äldre och personer med funktionsnedsättningar kräver att tillgången samt användningen av välfärdsteknik stärks. Ekerö kommun har i samarbete med SKR:s kompetenscentrum för välfärdsteknik tagit fram en försörjningsstrategi för hemtjänst. Denna lägger grunden för vilken välfärdsteknik som behövs de kommande åren för att möta de demografiska utmaningarna, underlätta för personal och ge brukare ökad trygghet och självständighet. Under första kvartalet av 2024 har förberedelser skett för att kunna påbörja arbetet utifrån försörjningsstrategin. Vidare har en nyttokalkyl för införande av höj- och sänkbara

hygientoaletter vid kommande vård- och omsorgsboenden, en form av välfärdsteknik, genomförts. Nyttokalkylen visar, förutom på arbetsmiljövinster och värden för den enskilde, även på ekonomiska fördelar genom minskade kostnader för personal, förbrukningsmaterial och sjukvårdsinsatser.

Budgetuppdrag

I socialnämndens verksamhetsplan och budget för 2024 ingår förändrade avgifter för måltider på korttidsvistelse enligt LSS och familjerådgivning, samt två nya avgifter i samband med installation av trygghetslarm respektive transport och förvaring av avlidna från kommunens tre särskilda boenden för äldre. Samtliga avgifter är ändrade alternativt införda.

En översyn av hyror för bostad med särskild service enligt LSS kommer att inledas tidigast när hyresnämndens prövning av principerna för hyressättning inom vård- och omsorgsboende är klar, vilket kommer att dröja till någon gång under sommaren.

Inom ramen för grunduppdraget (verkställighet) vidtas åtgärder för ökad kostnadseffektivitet inom egenregiverksamheten, utvecklat arbetssätt inom individ- och familjeomsorgen med sammanhållen insatskedja för att korta ner placeringstider samt för att sänka kostnaderna för ekonomiskt bistånd genom en satsning på välfärdsjobb. Åtgärderna har inom individ- och familjeomsorgen redan gett effekt, och förändringarna inom egenregiverksamheten beräknas ge en successivt tilltagande effekt i form av minskade kostnader under året.

Statsbidrag

Under inledningen av 2024 har ett flertal riktade statsbidrag rekviderats. Dessa är bland annat inriktade på utvecklingsarbete för att säkerställa en god vård och omsorg för äldre personer, främja psykisk hälsa och suicidprevention samt för att utveckla kommunens arbete för en god och nära vård. Kommunen har även sökt statsbidrag i syfte att kunna genomföra åtgärder för att stärka socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap så att verksamheterna kan upprätthållas under höjd beredskap.

Därtill har SKR och regeringen ingått en överenskommelse under 2024 för att förbereda kommunerna inför den nya socialtjänstlagen som väntas träda i kraft i juli 2025. För att stötta arbetet i kommunerna har regeringen aviserat att kommunerna ska få medel för genomförande av läges- och behovsanalyser samt planering.

Implementering av samordnad familjeplan (SFP)

Under 2023 avslutades pilotprojektet med arbetsmodellen Samordnad familjeplan (SFP). Modellen syftar till att underlätta för familjer som har kontakt med flera enheter inom socialförvaltningen samt till att förbättra samverkan dem emellan. Pilotprojektet utvärderades med positivt resultat, bland annat framkom att majoriteten av vuxna respektive barn upplever att kontakten med socialtjänsten har blivit tydligare och enklare,

att de fått en ökad delaktighet samt att insatserna har blivit mer anpassade utifrån familjernas behov. Därtill framkom att majoriteten av socialtjänstens medarbetare upplever att samarbetet mellan enheterna har förbättrats. Mot bakgrund av de positiva resultaten påbörjades under hösten 2023 implementering av SFP som en del av den ordinarie verksamheten, och per mars 2024 är implementeringen slutförd.

Projektet Barnrättsresan

I mars 2024 slutfördes projektet Barnrättsresan. Projektet som syftade till att implementera FN:s konvention om barnets rättigheter, barnkonventionen, inom socialförvaltningen har bland annat resulterat i en nulägesanalys vad gäller tillämpningen av barnkonventionen inom socialförvaltningens berörda enheter och verksamheter. Nulägesanalysen innehöll även en beskrivning av ett antal utvecklingsområden med tillhörande aktiviteter som skulle genomföras. Aktiviteter som har genomförts är bland annat framtagna rutiner för att synliggöra barn som anhöriga i utredningar och framtaget barnanpassat informationsmaterial, t ex till syskon som är anhöriga till placerade barn samt syskon som är anhöriga till barn med insatser enligt Lagen om stöd och service (LSS). Därtill har arbetet med barnkonsekvensanalyser utvecklats, två besöksrum på socialkontoret har barnpassats (ett för yngre barn och ett för ungdomar) och rutiner har tagits fram, dels för att öka barns delaktighet, dels för att tydliggöra barnperspektivet i arbetsprocesser som rör ärenden med våld i nära relation.

Uppstart av bemanningsenhet

Som ett sätt att möta utmaningarna med kompetensförsörjningen inom vård och omsorg startades i början av året en permanent bemanningsenhet upp efter att ha pågått i projektform inom äldreomsorgen. Bemanningenheten syftar till att samordna bemanningen, minska kostnader och optimera personalresurserna inom äldreomsorgens egenregi. Under året kommer uppdraget breddas till att även omfatta verksamhetsområde funktionsnedsättning. En enhetschef har rekryterats som tillträder i juni.

2.2 Väsentliga händelser under året

Byte av trygghetslarm och larmoperatör

I februari började det nya avtalet med SOS Alarm avseende trygghetslarm i ordinärt boende att gälla. Förberedande arbete, tekniskt införande och informationssatsningar genomfördes enligt plan efter beslut om förlängning av tidigare avtal. Per den 31 mars har larmutrustning installerats hos samtliga brukare med insatsen trygghetslarm. Det nya avtalet omfattar även larmmottagning, vilket kommer att innebära färre störningsmoment för brukarna och avlastning för personalen.

Uppsägning av IOP med Ekerö pastorat

Ekerö kommun tecknade i januari 2023 ett förnyat idéburet offentligt partnerskap (IOP) med Ekerö pastorat avseende bl a mottagande av och stöd till nyanlända i kommunen.

Partnerskapet har också omfattat arbetsmarknadsinsatser och praktik för personer som står långt från arbetsmarknaden. Mot bakgrund av ett väsentligen minskat mottagande av nyanlända i kommunen och att kommunen bedömer att den egna verksamheten framöver har möjlighet att tillhandahålla de insatser och det stöd som IOP i övrigt har omfattat sades överenskommelsen upp per den 31 mars. Uppsägningstiden är 6 månader.

Föräldrautbildning för en ny målgrupp

Under februari och mars genomfördes en första föräldrautbildning för ukrainska föräldrar som tagits emot enligt massflyktsdirektivet. Utbildningen hölls enligt det samhällsorienterande grupprogrammet Föräldraskap i Sverige som innehåller information om lagstiftning kopplat till föräldraskapet, rättigheter och skyldigheter, att vara familj i nytt land, jämställdhet samt hur förskola, skola och vård fungerar i Sverige. Föräldrautbildningen erbjuds vanligtvis till nyanlända föräldrar anvisade enligt bosättningslagen, men gavs nu till deltagare vars kontaktuppgifter förmedlats av kommunledningskontoret som arbetar med mottagandet av dessa individer.

Korttidsplatser

Fyra korttidsplatser har tillskapats på Ekgården i syfte att ta emot personer som skrivs ut från slutenvården. Ekgården har därmed 59 lägenheter varav elva används för korttidsvård och en för växelvård. Utökningen minimerar risken att behov av att köpa kostsamma platser externt uppstår. Att de nya platserna är belägna i kommunen underlättar för invånarna som inte vill att deras anhöriga ska behöva åka till andra kommuner för att hälsa på dem, men även för vårdplaneraren genom att det effektiviserar uppföljningen av beslut om korttidsvård.

Uppsägning av avtal om delegerad hemsjukvård

I slutet av förra året sade Ekerö vårdcentral, Stenhamra vårdcentral och Aleris upp överenskommelsen med Ekerö kommun avseende insatser inom basal hemsjukvård per 2024-04-30. Detta med hänvisning till stärkta kompetenskrav från regionen för den personal som ska utföra dessa uppgifter. Uppsägningen av överenskommelsen innebär att regionens personal kommer att utföra all basal hemsjukvård, vilket kommer att innebära fler besök och försämrad personkontinuitet för den enskilde. Uppsägningen innebär vidare att ersättningen för delegeringar upphör att gälla och socialnämnden gav därför i mars 2024 förvaltningen i uppdrag att återkomma med åtgärder för budget i balans utifrån detta intäktsbortfall. Vidtagna och planerade åtgärder redovisas nedan i avsnitt 3.2.

3. Ekonomi

3.1 Utfall perioden

Det samlade utfallet för januari-mars 2024 uppgår till -154,2 mnkr jämfört med -153,9 mnkr i nettobudget för samma period, vilket motsvarar en negativ avvikelse på -0,2 mnkr (-0,2 % av nettobudgeten). Underskottet beror i huvudsak på något högre kostnader för köp av verk-

samhet än budgeterat som till del motverkas av bl.a. lägre personalkostnader än budgeterat för perioden.

De totala intäkterna överstiger budget med 0,2 mnkr (0,7 % av budgeterade intäkter) medan de sammanlagda kostnaderna överstiger budget med 0,4 mnkr (0,2 % av budgeterade kostnader).

Verksamheter inom individ- och familjeomsorg

Inom individ- och familjeomsorgen (exkl. flyktingmottagande och integration samt ledning och myndighetsutövning) kan ett överskott på 2,4 mnkr utläsas för perioden januari till och med mars. Lägre kostnader än budgeterat beror främst på färre placerade barn och ungdomar, fler placeringar i interna familjehem jämfört med externa, vilket ger totalt sett lägre kostnader, samt mindre köp av öppenvård i extern regi än budgeterat.

Verksamheter inom området funktionsnedsättning

Insatser till personer med funktionsnedsättning (exkl. ledning och myndighetsutövning) redovisar samlat ett underskott på -1,2 mnkr efter årets första tre månader. Underskottet finns främst inom daglig verksamhet i extern regi, där såväl antalet deltagare som kostnad per deltagare budgeterats för lågt i förhållande till faktiska kostnader. Även kostnaderna för turbundna resor överstiger budget.

Verksamheter inom äldreomsorg

Inom äldreomsorgen (exkl. ledning och myndighetsutövning) redovisas ett underskott på -1,4 mnkr för perioden. Underskottet återfinns inom ordinärt boende och i huvudsak inom hemtjänst.

Flyktingmottagande och integration

Flyktingmottagande och integration redovisar ett underskott på -0,5 mnkr. Antalet nyanlända i etablering liksom antalet ensamkommande barn fortsätter att minska.

Politisk verksamhet, ledning och administration

Socialnämndens politiska verksamhet, tillsammans med ledning, myndighetsutövning och administration, uppvisar ett överskott på 0,5 mnkr per mars månad.

3.2 Prognos helår

För helåret 2024 bedöms utfallet bli ett resultat i nivå med budget, trots minskade intäkter av delegerad hemsjukvård, vilket främst är en följd av genomförda och planerade åtgärder för en ekonomi i balans.

Åtgärder för en ekonomi i balans

Inom ramen för grunduppdraget (verkställighet) vidtas åtgärder med en sammanlagd effekt om 8,6 mnkr (se "Budgetuppdrag" under avsnitt 2.1 Uppdrag).

Sedan budgeten för 2024 fastställdes har Ekerö vårdcentral, Stenhamra vårdcentral och Aleris sagt upp avtalen med Ekerö avseende basala hemsjukvårdsinsatser per 30 april 2024. I och med detta förlorar socialnämnden intäkter om ca 6,4 mnkr 2024 (motsvarande 9,5 mnkr helårseffekt).

Det ursprungliga budgetuppdraget tillsammans med kompletterande åtgärder till följd av intäktsbortfallet behöver socialnämnden genomföra åtgärder med ekonomisk effekt om sammantaget 15,0 mnkr under innevarande år, motsvarande 2,3 % av nämndens nettobudget.

Högre statsbidragsintäkter än budgeterat förväntas för helåret, vilket till viss del kompenserar intäktsbortfallet som blir följderna av de uppsagda avtalen, men för ett resultat i balans med budget krävs ytterligare åtgärder med ekonomisk effekt. Med hänvisning till detta vidtas och planeras bli följande åtgärder inom ramen för verkställighet inom förvaltningen;

- Fortsatt samordning schema, bemanning och funktioner inom egenregiverksamheten (äldreomsorg och funktionshinderomsorg), bli med utgångspunkt från ny bemanningsenhet.
- Tillfällig vakanshållning av vissa tjänster.
- Anpassning av bemanning utifrån brukarnas behov i enlighet med nivåmätning Kuben inom funktionshinderområdet.
- Utökning med fyra korttidsplatser på Ekgården bli för att möta snabba utskrivningar från slutenvården. Finns utrymme medges även försäljning av korttidsplats till andra kommuner inom ramen för Länsöverenskommelsen.
- Fortsatt minskning av konsulentstödda familjehem, istället utöka antalet familjehem i egen regi.
- Fortsatt övergång till öppenvårdsinsatser i egen regi i stället för köp av verksamhet.
- Uppsägning av överenskommelse med Ekerö pastorat, loP.

Verksamheter inom individ- och familjeomsorg

Prognosen för helåret 2024 är ett överskott på +6,7 mnkr för verksamheterna inom individ- och familjeomsorgen (exkl. myndighetsutövning). Större delen av överskottet kommer från minskade kostnader för ekonomiskt bistånd än beräknat och färre placeringar för barn och ungdomar i externa familjehem än budgeterat som en följd av det utvecklingsarbete som bedrivs inom verksamhetsområdet.

Verksamheter inom området funktionsnedsättning

För verksamheterna inom funktionshinderomsorgen prognostiseras ett underskott på -5,4 mnkr (exkl. myndighetsutövning), främst till följd av högre kostnader för köp av daglig verksamhet enligt LSS än budgeterat samt högre kostnader för turbundna resor än budgeterat.

Verksamheter inom äldreomsorg

Verksamheterna inom äldreomsorgen prognostiserar ett underskott på 2,7 mnkr (exkl. myndighetsutövning). Underskottet bedöms uppstå trots att nettointäkterna inom delegerad hemsjukvård minskar med 5,2 mnkr under 2024. Uppsägningen av avtalen om delegerad hemsjukvård upphör att gälla från och med 1 maj 2024, vilket minskar bruttointäkterna med 6,3 mnkr för innevarande år, motsvarande 9,5 mnkr på helåret. Den särskilda delegeringsersättningen till hemtjänstutförarna sätts till 0 från och med 1 maj, vilket minskar kostnaderna med 1,1 mnkr under perioden maj-december 2024, motsvarande 1,7 mnkr för helåret. Utöver detta fortsätter arbetet med att bemanna med rätt antal personer och rätt kompetens för att bibehålla kvaliteten och hålla tillbaka kostnadsutvecklingen i äldreomsorgen. En positiv följd effekt av arbetet är minskande kostnader för bl.a. övertid.

Flyktingmottagande och integration

För helåret bedöms ett underskott inom flykting-/integrationsverksamheten på totalt -0,5 mnkr.

Politisk verksamhet, ledning och administration

För socialnämndens politiska verksamhet, tillsammans med ledning, myndighetsutövning och administration, prognostiseras ett överskott på +1,9 mnkr.

4. Känslighetsbedömning

Förändrade volymer, t.ex. i form av assistanstimmar, antal hushåll med ekonomiskt bistånd, vårddyggn inom särskilda boenden och månadsplatser inom vård av barn och unga, kan påverka utfallet inom de flesta av socialnämndens verksamheter. En enskild individ med omfattande behov av insatser, t.ex. inom bostad med särskild service enligt LSS, kan förändra kostnaderna med en miljon kronor och i särskilda fall, uppemot flera miljoner kronor på årsbasis.

Efterfrågan på arbetskraft inom olika sektorer, och därmed möjligheterna till egen försörjning, samt inflationsutvecklingen påverkar kostnaderna för ekonomiskt bistånd.

Behovet av insatser för äldre personer, särskilt inom hemtjänst, kan snabbt förändras i takt med en åldrande befolkning. Detta gäller särskilt personer över 85 år. Sedan sommaren 2023 har det totala antalet hemtjänststimmar ökat från 10 800 per månad i genomsnitt, till i

genomsnitt 12 200 per månad under första kvartalet 2024, vilket motsvarar en ökning med 13 % under samma period.

Nyttjandet av statliga stimulansbidrag kan komma att påverka utfallet, eftersom sena besked om bidrag förekommer samt att förutsättningarna att kunna nyttja beviljade bidrag varierar år från år.

5. Förväntad utveckling

Ny socialtjänstlag

Under hösten 2024 väntas regeringen lägga fram en proposition för en ny socialtjänstlag. Från Regeringskansliet har det aviserats att den nya lagen bland annat kommer att innehålla:

- Större fokus på förebyggande arbete
- Krav på lätt tillgänglig socialtjänst, både med fokus på insatser utan behovsprövning men också fysisk tillgänglighet gällande lokaler och möjlighet att komma i kontakt med socialtjänsten
- Ökade krav på kunskapsbaserade arbetsätt

Under hösten 2024 och våren 2025 kommer förberedelser att göras inför den nya lagens ikraftträdande, som väntas ske den 1 juli 2025.

Kris och beredskap

Med de utmaningar som finns i omvärlden, krig och utmaningar av demokratin är det viktigare än någonsin att förbereda för eventuella kriser. Under årets första månader har en ansökan om statsbidrag för att stärka socialtjänstens och hälso- och sjukvårdens beredskap skickats in till Socialstyrelsen. Under 2024 planeras kontinuitetsarbete genomföras kopplat till cybersäkerhet. En kartläggning över vilka verksamheternas mest kritiska uppgifter är kommer att göras för att sedan skapa nödvändiga rutiner med systematik för att underhålla dessa.

Befolkningsutveckling och demografi

Under de närmaste åren väntas andelen äldre personer över 80 år i kommunen öka. Detta kommer att innebära ett ökat behov av insatser inom äldreomsorgen samt ett ökat behov av platser på vård- och omsorgsboende. Framförallt är det de över 85 år där behoven av insatser tenderar att bli märkbara.

Ukrainaflyktingar

Förslagen i ett utkast till en lagrådsremiss om "Förbättrade levnadsvillkor för utlänningar med tillfälligt skydd" innebär bl.a. att de som har uppehållstillstånd med tillfälligt skydd ska kunna folkbokföras tidigare än vad nuvarande reglering medger. Det kan innebära att

socialförvaltningen och dess individ- och familjeomsorg samtidigt övertar ansvaret för de flyktingar från Ukraina som behöver hjälp med att klara sitt uppehälle.

Välfärdsbrottslighet

Välfärdsbrott kan ske överallt där pengar hanteras. För en socialnämnd kan det handla om felaktiga utbetalningar, att avtal inte följs eller bedrägerier. Förvaltningen har aktiviteter där välfärdsbrott uppmärksammas och hanteras. Arbetet som pågår, men också fler aktiviteter för att motverka välfärdsbrott ska under året systematiseras och nedtecknas i rutiner.

6. Investeringar

Investeringsbudgeten uppgår till 1,7 mnkr för år 2024 och beräknas utnyttjas i sin helhet. Medel finns för inventarier till verksamheten, lokalanpassningar för oförutsedda brukarbehov samt välfärdsteknik.

Bilagor

1. Resultatrapport för perioden
2. Ekonomiskt utfall och prognos – verksamhetsnivå
3. Investeringar
4. Jämförelsetal

Bilaga 1 Resultatrapport för perioden

Bilaga 1

Period 2024-03 Socialnämnden

Resultaträkning VR per mars, tkr	Utfall 2023-03	Utfall 2024-03	Budget 2024-03	Avvikelse per 2024-03	Prognos helår 2024	Budget helår 2024	Avvik helår 2024
Summa externa intäkter	24 821	23 191	22 844	347	88 568	89 652	-1 084
- varav statsbidrag	5 271	2 427	3 037	-610	14 816	12 067	2 749
- varav taxor och avgifter	5 291	6 279	5 751	528	25 041	23 003	2 038
Summa interna intäkter	1 078	55	244	-189	1 038	977	61
- varav driftsersättningar	0	0	0	0	0	0	0
- varav lokalhyresersättn/Int hyresint	0	0	0	0	0	0	0
Summa Intäkter	25 899	23 246	23 088	158	89 606	90 629	-1 023
Personalkostnader inkl po	-71 954	-74 254	-75 852	1 598	-318 629	-322 673	4 044
Lokalhyra intern	-13 891	-14 446	-14 446	0	-57 785	-57 785	0
Lokalhyra extern	-684	-625	-331	-294	-2 168	-1 324	-844
Övriga externa kostnader	-19 084	-20 256	-21 392	1 136	-83 149	-85 905	2 756
Köp av huvudverksamhet	-61 155	-63 486	-61 421	-2 065	-249 572	-246 667	-2 905
Driftsersättningar	-2 651	-2 693	-2 659	-34	-11 751	-11 717	-34
Lokalhyresersättningar	0	0	0	0	0	0	0
Övriga interna kostnader	-350	-1 323	-646	-677	-4 372	-2 585	-1 787
Avskrivningar o internränta	-276	-327	-261	-66	-1 224	-1 017	-208
Summa Kostnader	-170 046	-177 410	-177 009	-401	-728 650	-729 672	1 023
Nettokostnad	-144 147	-154 164	-153 921	-243	-639 043	-639 043	0

Bilaga 2 Ekonomiskt utfall och prognos - verksamhetsnivå

Verksamheternas ekonomiska utfall och prognos per mars 2024

Socialnämnden

Bilaga 2

tkr	Utfall 2023-03	Utfall perioden			Budget perioden			Avvik netto perioden	Prognos helår			Budget helår			Avvik helår netto
	netto	Intäkter	Kostnader	Netto	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	netto	Intäkter	Kostnader	netto	
TOTALT	-144 147	23 246	-177 410	-154 164	23 088	-177 009	-153 921	-243	89 606	-728 650	-639 043	90 629	-729 672	-639 043	0
Politisk verksamhet	-260		-199	-199		-321	-321	122		-988	-988		-1 283	-1 283	295
Äldreomsorg															
Ordinärt boende	-13 949	5 681	-21 323	-15 642	5 423	-19 429	-14 006	-1 636	20 769	-84 448	-63 679	21 692	-80 638	-58 946	-4 733
Särskilt boende	-40 481	10 668	-54 936	-44 267	8 723	-53 151	-44 428	161	36 859	-220 139	-183 280	34 914	-220 125	-185 211	1 931
Övriga insatser	-490	3	-1 063	-1 060	100	-1 189	-1 089	29	303	-4 692	-4 389	400	-4 856	-4 456	67
Insatser för personer med funktionsnedsätt.															
Boende (LSS och SoL)	-30 894	2 062	-37 105	-35 043	2 243	-37 543	-35 299	257	8 943	-153 256	-144 313	9 124	-154 104	-144 980	667
Daglig verksamhet (LSS)	-9 711	303	-11 599	-11 295	122	-10 302	-10 180	-1 116	671	-46 986	-46 316	490	-42 232	-41 742	-4 574
Personlig assistans (LSS och SFB)	-4 104	1 708	-7 172	-5 464	2 581	-7 396	-4 815	-648	7 556	-32 126	-24 571	8 428	-30 890	-22 462	-2 108
Korttidsvistelse (LSS)	-1 607	54	-1 548	-1 494	54	-1 730	-1 676	182	215	-6 679	-6 464	215	-7 050	-6 835	372
Hemtjänst, boendestöd m.m. (SoL)	-2 980	363	-2 573	-2 211	285	-2 758	-2 474	263	1 217	-10 647	-9 430	1 139	-11 192	-10 053	623
Övriga insatser (LSS)	-1 473	9	-1 186	-1 176	23	-1 037	-1 014	-163	80	-4 726	-4 646	94	-4 392	-4 298	-348
Insatser för vuxna missbrukare															
Heldygnsplacering, SoL och LVM	-1 771	-3	-501	-504	117	-1 031	-914	409	348	-3 484	-3 136	468	-4 123	-3 654	518
Övriga insatser	-382	1	-410	-409		-412	-412	3	1	-1 704	-1 703		-1 708	-1 708	5
Övrig vuxenvård															
Heldygnsplacering, SoL	-1 213	52	-1 098	-1 046	114	-782	-668	-378	395	-3 995	-3 600	457	-3 129	-2 672	-928
Övriga insatser	-309	8	-210	-202	10	-178	-167	-34	39	-829	-790	41	-720	-679	-111
Insatser för barn & unga inkl. familjerådgivn.															
Institutionsvård (SoL/LVU)	-2 695	83	-1 269	-1 186	91	-1 853	-1 763	577	355	-6 099	-5 745	362	-7 414	-7 052	1 307
Familjehem/jourhem	-5 334	145	-4 545	-4 400	159	-5 638	-5 479	1 079	621	-19 228	-18 607	635	-22 551	-21 917	3 309
Övriga insatser	-2 921	-10	-2 257	-2 267	20	-2 723	-2 703	436	51	-11 090	-11 039	81	-12 347	-12 265	1 226
Försörjningsstöd	-7 068	564	-7 580	-7 016	10	-7 329	-7 318	302	595	-28 531	-27 936	42	-29 315	-29 273	1 337
Ensamkommande och nyanlända															
Ensamkommande barn- och unga	272	745	-831	-86	1 310	-1 303	6	-92	4 674	-4 865	-191	5 239	-5 239	0	-191
Nyanlända invandrare	-362	777	-1 182	-405	1 377	-1 359	18	-423	4 908	-5 224	-316	5 508	-5 508	0	-316
Mynd. utöv., ledn & adm - socialförvalt.	-16 418	33	-18 826	-18 792	325	-19 545	-19 220	428	1 008	-78 914	-77 905	1 300	-80 858	-79 558	1 653

Bilaga 3 Investeringar**Investeringar Socialnämnden**

Bilaga 3

Period 2024-03
(Tkr)

Projekt	Ursprunglig budget 2024	Summa budget 2024	Utfall per mars	Prognos per mars	Avvikelse Budget - Prognos
Lokalanpassning oförutsedda brukarbehov	200	200	0	200	0
Inventarier	1 200	1 200	0	1 200	0
Välfärdsteknik äldreomsorg	300	300	0	300	0
SUMMA	1 700	1 700	0	1 700	0

Bilaga 4 Jämförelsetal

Bilaga 4							
		Jämförelsetal			Socialnämnden		
Avvik (+) fler än budget (-) färre än budget	Utfall 2023	Avvik	Budget 2024	Prognos 2024	Avvik	Budget jan-mar	Utfall jan-mar
Äldreomsorg							
Hemtjänst, timmar ¹	134 207	6 280	138 528	144 808	1 945	34 632	36 577
Permanent/korttid/växel, antal årsplatser	223	-1	226	225	-3	226	223
Insatser för personer med funktionsnedsättning							
Gruppbostad, antal årsplatser	93	1	97	98	1	97	98
Daglig verksamhet, antal årsplatser	120	21	104	125	19	104	123
Personlig assistans/avlösare/ledsagare, timmar	37 391	281	39 540	39 821	70	9 885	9 955
Korttidsvistelse, antal årsplatser	18	-5	25	20	-5	25	20
Boendestöd, timmar ²	14 078	-509	14 100	13 591	-115	3 525	3 410
Insatser för vuxna missbrukare							
Behandlingshem (SoL/LVM), årsplatser	5	-2	4	2	-2	4	2
Boende vuxna missbruk, årsplatser	0	0	0	0	0	0	0
Öppenvårdsinsatser, med/utan biståndsbeslut	..	-35	100	65	-7	25	18
Övrig vuxenvård							
Boende/behandlingshem	9	2	6	8	1	6	7
Boendestöd, timmar	1 751	-269	1 440	1 171	-49	360	312
Insatser för barn och unga							
Institutionsvård, årsplatser	9	-1	7	6	-2	7	5
Familjehem/jourhem, årsplatser	43	-5	46	41	-6	46	41
Kontaktperson/kontaktfamilj ³	33	2	30	32	2	30	32
Öppenvårdsinsatser, med/utan biståndsbeslut	..	105	320	425	38	80	118
Försörjningsstöd							
Försörjningsstöd, antal hushåll	177	2	178	180	4	178	182
Ensamkommande och nyanlända							
Barn och unga på boende/behandlingshem, årsplatser	10	-1	6	5	-1	6	5
Nyalända med försörjningsstöd, antal hushåll	22	-4	14	10	-4	14	10

¹ Omfattar även personer under 65 år

² Omfattar även personer över 65 år

³ Omfattar även kvalificerad kontaktperson